

CARTILE SATEANULUI ROMANU.

PENTRU

TREBUINTIELE POPORULUI ROMANU.

Ese in fia-care luna câte una carte. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu intregu e 1 fl. v. a., pentru Romani'a 3 franci — lei noi.

PREOTULU ROMANU.

Diariu besercescu, scolasticu si literariu.

Ese n fia-care luna odata cu alaturarea gratuita a

„PREDICATORIULUI.“

Pretiulu pre unu anu e 4 fl.

Prenumerantii primescu cá

premiu de totu gratis portretulu Metropolitului rom.

Dr. Joanu Vancea de Butés'a.

AMICULU FAMILIEI.

Diariu socialu, beletristicu si literariu.

Ese n 1/13 si 15/27 a fiacarei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl.

Prenumerantii primescu cá premia de totu gratis portretele Majestatoru loru

Regele si Regni'a Romaniei.

Proprietariu, Editoru si Redactoru resp.:

Pop'a NICULAE F. NEGRUTIU.

Abonantii la tóte aceste trei diuarie primescu cá premiu desebitu 4 portrete frumóse de totu gratis si afara de ace'a multime de opuri cu pretulu diametate.

A se adresá la: *Cancelari'a "NEGRUTIU"* in Gherl'a (Sz.-ujvár.)

GHERL'A

IMPRIMARI'A „AUROR'A“ P. A. JODORANU

1882.

CARTILE SATEANULUI ROMANU.

Descépta-te Romane!

CARTEA V.

MAIU.

AN. VII. 1882.

Frati romani — nu desperati!

„Uniti-ve in cugetu, uniti-ve 'n sim-
tîri.“
A. Muresianu.

*De privescu in orice parte, sub a tierei mele sóre,
Nu cetescu decâtu machnire — de doreri sfasiatore.
De doreri.... ce 'n asta lume nimene asia le scie
Cá acelu ce le suporta inca din copilárie!*

*Si unu veacu in altulu trece cu plangeri si-amaratiune,
Raru aflú vre o dî buna se fî-avutu a mea natiune.
Vai! si 'n pieptu simîirea-mi piere, unde vedu mandr'a campie
Si Carpatii plini de fala ocoliti de tiranie!!*

*Spad'a vèchia-i ruginita... iar' pre noi nu ne-animéza
A strabuniloru tierina, ce 'n morminte lacriméza
Unu poporu nu-i demnu de viétia — nici nu-i demnu de
[amentire*

De nu se iubesce insu-si... si nu tinde la marire.

*Candu? vai! candu? s'a-'ntinde, „Hora“ in celu spatiu
[estinsu si mare*

*Candu va mai renasce „Doin'a“ ce e astadi in uitare?
— Ah! dorescu se-ajungu momentulu, se vedu numai o
[câmpie*

Si-unu ceriu fratii miei se aiba in unu veacu de bucurie!

*Orice ajungându la culme, pe incetulu se cobóra,
Ast'a-i sortea-a mea si-a altui, — ast'a e si la popóra....*

*Mai sciu inc'-o-'nvetiatura: cà Romanulu tiène minte!!
— Ve conjuru la ast'a pilda — pe-a strabuniloru morminte,*

*Cà-ci numai tienându a-minte, s'a poté la judecata
Se se-'mparta fiecarui portiunea cea meritata!..
Deci dorescu de-acu 'nainte, cá se vedu in giuru de mine
Juni vioi, copile mândre!... la betrani fecie senine!!*

*Si se vedu gintea româna cá finiculu inaltiata,
Mândra, falnica, potinta — precum ea a fostu odata.
— Dar ne trebue lumina!... deci lumina cautati!
Inca un'a: Nici odata, Frati Romani, — nu desperati!!!*

JOANO NITIU MACAVEIU.

Uritulu Satului.

séu

Unu Invetiatoriu bravu si unu Satu slabu.

(Urmare.)

O parte a satului a fostu totusiu crutiata de focu, si togmai ace'a in care se aflá ospetari'a. Fruntasii se intr'unirà acolo si incepură a vorbí despre nenorocirea din nóptea trecuta; dar' in locu de-a cautá mijlóce spre a face mai pucinu sêmtite urmarile acelei nenorociri, toti se puserà a cautá pre casionatoriulu (pricinuatoriulu) acelei'a. Unii dîceau ca foculu a inceputu dela ferariu, altii ca dela brutariu (păcəriu, care cóce pâne — pita de vendiare). Vorbira despre lnrere de despagubire, despre urmarirea vinovatului pre ca-eea legei. Disput'a intre ei se facù din ce in ce mai info-cata; si eráu se se despartiésca fàrà de a fí luatú cev'a hotarîre, cându Vasilie Cămpianu le adusè a-minte ca mai bine de cincidieci de familii remaserà fàrà casa si fàrà mésa.

— Ar' fí fostu de ajunsu; — adausè densulu, — cá se fí suflatu din alta parte ventulu, si foculu care a mistuitu locuin-tiale loru, li-arú fí mistuitu pre ale nóstre; — n'amu scapatu de acést'a decátu prin mân'a prea indurata alui Ddieu. Se ne

aretamu dara recunoscatori pentru acésta benefacere, venindu in ajutoriu acelor'a cari au fostu loviti: se le deschidemu casele nóstre si se le intindemu ajutoriulu de lipsa pentru de-asi poté redicá casele loru si preste totu se luamu asupr'a nóstra o parte din urmarile nenorocirei ce li s'au intemplat, cá asié ei se aiba a sêmtî mai pucinu greutatea acelor'a.

— Dar' atunci o vomu sêmtî noi, — insemnà Grigorie Selagianu, — pre care bunastarea 'lu impetrisè la anima, si care se feriá de ori-ce cheltuiala ce nu-i aduceá densului folosu; amu seraci luându asupra-ne sarcin'a de-a ajutá pre toti acesti nenorociti; si apoi ce ne pasa nóua déca dênsii voru duce lipse séu ce ne folosese déca ei voru avé tóte in imbelsiugare.

— Fàrà se luamu in socotíntia ca intre cei seraciti se afla multi cari nu-su vrednici de mil'a nóstra, adausè ospetariulu; cum e si Toderu Croitoriu, acelu betívu care mi e detoriu inca si astadi cu pretiulu vinarsului ce l'au beutu la mene in érn'a trecuta.

— Si fetele Dêmbanului, adausè Irin'a Ardeleanu, cari prin portarea loru facu rusíne satului.

— Adugeti si pre bêrfelniculu Minteuanu, care vorbesce reu de tóta lumea, díse Tóderu Chioreanu, si care intariá mai alaltaeri ca macelariulu din celu alaltu capetu de satu, prindiendu-se in vorbe cu mene, m'a facutu se-i ceru iertare.

— Totu ce potemu face, urmá ospetariulu, e de-a ajutá pre vecinii nostri cu bucate. Din parte-mi amu dóue butoiesie de vinu otietitu, pre cari bucurosu le daruiescu loru.

— Eu, adausè arendasiulu Selagianu, le voi da cartofii (pere de pamentu) mei cei mai târdii.

— Eu unu porcu slabu, urmá Ungurianu.

— Eu hainele miele cele vechi, díse Irin'a Ardeleanu.

— Dar' unde se locuésca? intrebá invetiatoriulu.

— Le voin da eu siur'a mea care e góla, — díse Tóderu Chioreanu.

— Eu sioprulu meu. — Eu grajdulu meu. — adauseră altii.

Invetiatoriulu plecă capulu si dîsè cu dorere:

— Dar' nu numai atât'a recomanda evangeli'a la unii crestini adevèrati; si mai curundu séu mai târdiu veti avé de a ve căii de asprimea vóstra.

Familiele seracite de focu furà silite a primí ace'a ce li se dá; dar' ori-câtu de neinsemnate furè ajutórele ce locuitori crutiati de focu intinseseră consateniloru sei remasi fărà casa si fărà mésa, — ei se cãirã preste pucinu si de acést'a benefacere si alungându pre acesti'a de sub co-perisiale s'ale, incetarã de-ale mai intinde si celu mai micu ajutoriu pentru sustinerea vietiei loru. Acesti'a apoi ajunsi la lips'a totala a hranai si imbracaminteloru incepurã a luá cu sil'a ce'a ce nu li se dá de buna voia.

Ei se folosirã de intunecimea noptiei: pentru de-a rapí bucatele din granarie si vitele din staule. Paz'a indoita si intreita a celoru in mai buna stare, erã zadarnica; cà-ci indrasnial'a crescea de-o potriwa cu lips'a si hotiile se inmultira din ce in ce mai tare.

Invetiatoriulu voí a face pre sateni se intieléga ca portarea loru neomenósa fusese cea de ântâia cauza (pricina) la acésta nerënduiala; dar' fù invinuitu ca apera nesce hoti si ómeni fărà-de-lege, ba inca Somesianu avù nerusî-narea de a-lu intrebá ca a câte-a parte din lucrurile furate i se vine lui.

Lips'a si seraci'a, cari aduseserã in satu immoralitatea si fărà-de-legea, nu întârdiarã de-a straplantá in Valeni si o bóla infricosiata, in care invetiatoriulu recunoscù semnele cele mai invederate a cholerei asiaticé, ale carei'a pustiiri se inmultirã din dî in dî. — Elu se grabí a incunoscintiá despre acést'a pre fruntasii comitatului, rogându-i se tramitia unu medicu care se ingrigiésca pre cei morbosí (bolnavi) si se impiedece latírea bólei. — Dar' consatenii lui 'si baturã jocu de temerile densului. Grigorie Selagianu dechiarã ca ból'a loviá numai pre cei amaríti si lipsiti si ca prin urmare ace'a e prea benevenita, pentruca aré se scape

tiér'a de hoti și de cersitori; Tóderu Chioreanu adausé ca n'a fostu nici odata mai sanetosu; si Irin'a Ardeleanu spuse ca 'si gatiá hainele pentru o petrecere cu jocu la care aveá se iee parte preste optu dñle.

Dupa optu dñle satulu intregu erá cuprinsu de cea mai mare gróza. Ból'a, care nu atinsesé la inceputu decátu pe seraci, se intinsesé acum asupr'a satului si tienutului intregu. Tóderu Chioreanu chiar', — care erá mai tare in satulu intregu si care nu fusese bolnavu nici odata, — se dusé in câteva óre; Grigorie Selagianu î-i urmà preste pucinu; apoi vení diu'a domnisiórei Irin'a Ardeleanu. Astfeliu nici tari'a, nici avutí'a si nici frumseti'a nu furà scutite de acést'a bóla ingrozitóre.

Atunci alergarà cu multimea se aduca medici dela orasiu; dar' ból'a incepusé a-si aretá semnele s'ale si pre acolo, si nici unulu nu se potù hotarí se mérga la Valeni.

Ast'feliu lasatu in voi'a lui, reulu se intindea din ce in ce mai tare. Mesariulu abia apucá se tiéntuiesca sicriale (cosciugurile) si gropariulu, ajutatu de doi copii ai sei, se faca grópele. — Totu càscigulu sí tóta munc'a incetaserà; si nu se audiá decátu plânsете si vaiete in tóte partíle.

(Sfêrsitul va urmá.)

Jidovulu.

Èrn'a, vér'a, primavér'a,
Jidovulu percurge ¹⁾ tiér'a;
Si pe sdrentie câtu de rele
Vînde feteloru inele.
Rabla hula si foméza, ²⁾
Si in veci totu speculéza.

„Pene pe bani, pene pe bani!”
Striga intre bietii romani; —
Si nevesteloru buiace
De acestu versu le cárm place;
Cá-ci asia 'si-potu face ele —
Banisiori pe rumenele.

¹⁾ cutriera. ²⁾ flamêndiesce.

„Cârpe mandre de vendiare!“
Striga jidovulu iar' tare;
Si-asia striga, se-intarita —
Pâna tôte le marita,....
Dupa ce i-si trage sêma —
Merge-in birtu si mânca zama.

Èca-asia se-avênta-încetulu;
Câ-ci sci cum se face-otietulu...
Si-si deschide o dugheana,
Cu firm'a: „La o romana!“
Este-apoi aci de tôte,
Ce-a gândi numai se pôte....

Sieftulu inca si-lu perênda;
Ce-i cu scopu — iá in arênda, —
Creditéza, dobândesce,
Si prè celu prostú f-lu belesce -
Prè Romani f-i împrumuta,
Cându cu-o miia, candu cu-o suta...

* * *

Si in urma ce se-alege,
Din acestu omu fará lege?
Abiê trêcu vre-o câti-va ani,
E — fruntasiu — între romani!

JOSIFU J. ARDELEANU.

Amintiri din copilaria.

— Despre fêt'a padurei, strîgoi, naluci s. a. —

I. Fêt'a padurei.

(Sfêrsitu.)

„Ei...! Da se audimu prè mosiulu Timofteiu, cumu a patitu dlui, cu fêt'a padurei, candu erá holteiu si de'nsuratu“ — dise unulu dintre barbati, indreptandu-se catra mosiulu Timofteiu, care chiaru atunci 'si luá unu carbune, cá se-si puna in pipa.

— „Ei dragii mei.... povestea mea e lunga, cá si necesurîle mele. Dar' totusiu, daca tocmai me silesce nepotielulu, o se vi-o spunu.“

In mine intrase acum atat'a frica de de-odata sarfi din invelitori'a mea si me asiediai in bratiile mosiului Tomutiu.

— „Nu te teme Jonica 'mi dise mosiulu! Ddiu e cu noi, si fét'a padurei nu siede pre-aici. Ea e prin muntele Birlea, Corongísí, Ineu si pre alti munti....

Mosiulu Timofteiu, luându in séma de spaim'a mea, dise: Asié 'su toti copii, nici eu nu erám mai alt'cum cându erám de mesur'a lui.

— „D'apoi dragii mosiului, patiani'a mea e ast'a: — „Erám de vré 22 ani, tocmai tómn'a me lasasè dela mustra (esercitiu militariu). Tatalu meu, erá slabu, pecurariu nu a fostu bagatu pre la Simedru (St. Dumitru), sciendu cá am de-a réntórce eu acasa, si apoi in mine se incredea cá platescu câtu doi.... Erá pe la Filipu, in lun'a lui Fauru, scíti lun'a lupiloru.

„Erá unu frigu cá acel'a, de crepá si grindile in casa.

Ei! si dragii mosiului, eu pe-acele vremi me aflám cu oitiele in „*Valea ursului*“ singuru singurelu. Aveámu 6 câni buni, aveám o pusca cu cremene pe pontu, aveám staulu bunu, coliba buna... apoi ce?

— „Me rogám la Ddiu in tóte serile, si me asiédíám!

„Me zahaiiau spurcatii de lupi desu, dar' i mai imprasciám cu câni. Odata inse cu totu curagiulu erá pe-aci se nu remânu nici eu nici oitiele...

„Apoi, cá la toti tenerii si mie 'mi eráu dragi copilele — si cá se scíti iubiám pre Mariuti'a popei pre care o si luái de muieru. — Ddiu s'o ierte! — Cátu erá lumea totu la ea gandiám.... óre ce face ea prin siedietore? Óre gândesce la mine?... nó si totu de acestea cá tenerii!!

Intru-o Marti sér'a, 'mi aducu bene a-mente — chiaru 'mi aducu oile pe turisce (loculu unde se da la oi de mâncare in tempu de iérna.) Erám cu fluierulu, cu elu 'mi mai alinám dorerea, cá-ci fiendu singuru cá cuculu — cu ciné se mai vorbescu decâtu cu elu. Apoi câte o doina asia me stemperá — de adeseori nici de cina nu-mi mai trébuié.

Canteculu doinei din flueru, te face se uiti de lume, te face se gândesci la nesce dile dulci si senine — si la unu viitoriu scumpu.

— „Numai ce-audu dupa verfulu Poienitiei o cântare că acea de 'ti mai rumpea anim'a. 'Mi pareea ca se aprópie spre mine... Cine se âmble pre aci cântându? — gândiam in mine. 'Mi mênu oile in staulu, si ce se vedi?... din vârfulu guretiului (vârfulu unui dealu) audu numai că me uiuiesce órecine — care semêná dupa glasu a fi femeia. 'Mi întorecu privirea intru-acolo si éca cine-i: Mariuc'a Popii Rusului, draguti'a mea? Da, ast'a ce cauta pre aici? — Me ttriga. — Eu nu-i respundu nemicu. Vedu numai că totu cobóra incetu cântându. Am si uitatu ce cântá... Vine, totu vine. Erá imbracata in haine serbatoresci, cu cojocu frumosu, neframa de metasa, inca legata la capu, póle albe, unu pieptariu nou — de jurám că e Mariuc'a. Canii incepura a latra, dar' i-am opritu. Cându erá că de 30 pasi departe de mine, sta in locu si incepe a ríde.

Eu gandiam: da de-a nebunitu Floricuti'a de dorulu meu?... si acuma vine se me caute. Dar' gândiam: o aru fi prinsu numai omenii.... că-i de neamu si ea, nu numai asia...

Ride, totu ride — si apoi me intréba ca: „pentruce nu me ducu se o stringu, ca atât'a i-su de dragu eu — si că dorulu meu o a facutu se vina la mine... — „Vino, si me saruta Timofteiu draga!“ ..

Eu totu taceám. Erám cu bâta pecurarésca in mâna, si cu 6 zavodi de câni lînga mine... unu semnu numai — si erá tóta sfârticata!

Dupace vede că nu-i dau nece unu respunsu, incepe se me blasteme — atunci odata strigu maniosu: — lá dens'a copii... Câni mei si saru odata cá leii spre dens'a. — Ea dice atunci: „Ai norocu, că nu mi-ai datu nece unu cuventu! ca-ti aretámu eu.“

Eu me dusei dupa-ace'a in coliba, afumái cu temâia, me rogái lui Ddieu. Canii mei vreme de-unu ceasu nu înturnara, o totu goairá de pre unu dealu pre altulu... De

atunci apoi 'mi luai gândulu dela Mariuc'a — nu gandeám fora la Ddieu, — care m'a si pazitu de-aici inainte, de nu am mai vediutu nemicu.“

Dupace sfêrsi mosiulu Timofteiu, toti se mirara de iscusinti'a lui.... si 'si dá parerile, care intr'o forma, care intr'alt'a.

Fiindu vremea târdia toti se asiediara la culcate. Cu fric'a in spate adormi si eu... si totu cu fêt'a padurei me visai dupa ace'a unu síru lungu de nopti.

Cátu despre fêta padurei suntu fórte multe povesti. Aceste inse cari le-amu scrisu mi-au parutu mai vrednice de-a-le aduce inainte, — de alta data voiu aretá ca: cine e fêt'a padurei.

Despre strigoi, naluci si altele, in cartile urmatóre.
Pâna atunci: Remasu bunu!

JOANU NITIU.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cantece de nunti din Bucovin'a.

— Culese de G. Tomoiaga. —

CANTULU..

Acest'a 'lu canta mirelui dela cas'a parentiloru lui spre beserica, mergendu la cununie si dela beserica inapoi spre casa.

Florica dintre munti
Susu pe dealu la Radautiu,
Lânga-o fântâna adênca,
Mai multi cai beu si mânâncu,
Numai calulu mirelui
— Ce-i cá pén'a cerbului —
Nici nu bé nici nu mânâncu
Pe pitióre se usuca,
Nu sciu fênu-i rogososu
Ori mirele nu-i voiosu,
Nu sciu ap'a-i ruginósu
Ori mirés'a nu-i frumósu....
Fênu-i bunu nu-i rogososu
Si mirele-i pré voiosu

Cá unu trandafiru frumosu,
Ap'a-i dulce si gustósa
Si mirés'a-i pré frumósa *)
Cá o garofa alésa,
Ap'a-i lina curgatore
Si mirés'a-i mândra flóre
Si rosa mirositóre,
Amêndoi se potrivescu
Cá doi porumbi se lovescu.

CANTULU VI.

Acest'a Tu canta mirelui candu 'lu asiédia la mas'a parintiloru, dupa ce e sositu dela cununia.

Leganas'aru, clatinas'aru,
Leganas'aru bradii 'n munti,
Se se róge ventului
Ventului, pamentului,
Se nu-i bata verfurile,
Vêrvurile,
Ramurale,
Ci se-i bata la trupina
Si mai josu la radacina,
Se mi-i scóta din pamentu,
Din pamentu din negru lutu,
Se mi-i tréca prin ovèsu
Si se-i scóta 'n josu la siesu,
La pamentu se mi-i obóre
Se mi-i faca trei patrare,
Se-i despice 'n trei bucati
Se-i imparta in trei parti
Si se-i duca la trei terguri,
La trei terguri la trei mesteri
Cá se-i faca sahanele,
Sahanele, paharele,
De cinstitu, de ospatatu,
Cà-ci mirelui s'au gatatu,
De 'nchinatu parintiloru
Si 'n urma nanasiloru,
Nasiloru, nuntasiloru,
Tuturoru slujbasiloru
Si noue vetajiloru.

(Voru urmá).

*) Candu e mirés'a frumósa; la din contra se cânta ca mirele e frumosu, iar' de mireasa se dîce ca e voioasa ...

Bai'a de auru a economului este gróp'a cu gunoiulu.

(Urmare.)

Scopulu gropei de gunoiu.

Scopulu gropei de gunoiu este a apará de pierderi gunoiulu, la caratulu lui pre pamentu; si spre a ajunge acestu scopu suntu a se bagá in sóma urmátóriele:

1. Pusetiunea gropei de gunoiu.

In câtu se póte trebue se se si'ésca omulu a pune gróp'a de gunoiu catra medianópte, mai incolo se fia arbori umbrosi, si gardu ori tufisiuri spre a impiedecá strabaterea sorelui de catra resaritu si miadiadi pre cum si venturile, dar' intru ace'a se vina in apropierea stauleloru.

2. Pamentulu pre care se face.

Pamentulu, pre care se face gróp'a de gunoiu nu e iertatu se sbee udulu seau zam'a de gunoiu, si nece se nu isvoréscá din elu apa. Deci gróp'a de gunoiu nece odata se nu se sape afundu cá se ésa apa din pamentu.

Déca pamentulu e planu — oblu — si, la cea de antaiú urma de hârletiu se arata a a, si nu e cu potintia cá ap'a te ar' isvorí se se pota duce in alta parte, atúnci gróp'a de gunoiu nece de câtu nu se face ci in pamentu, in casulu acest'a se face unu zidu inaltutiu giuru impregiuru, in care apoi se va póte tiené gunoiulu umedu prin udulu viteloru; influintiele padubitóre ale aerului inca se voru poté delaturá prin zidu'u acest'a, care nu va lasá intrarea aerului. Déca pamentulu e arenosu, humosu ori altmintrea raru, atunci fundulu gropei se acopere pucinu cu lutu cleiosu, care se batucesce bene, cá se nu se sbee udulu in pamentu. Pre loculu pre care se asiédia gróp'a de gunoiu, nu e iertatu se stee ap'a si nece se fia insusi apatosu dela natura, si unde pamentulu nu are aceste insusiri se se ajute pre alta cale facúndu-i-se locu apei cá se se traga intralta parte.

3. Retienerea apei.

Pre cum nu e iertatu se ésa din gunoiu udulu, cbiaru asia nu este iertatu nici ace'a, cá in gróp'a de gunoiu se curga apa din afara. Intrarea apei din afora se opresce prin ace'a, cá se face siantiu ori scocu giuru impregiurulu grópei de gunoiu, care déca va fi numai siantiu se fia pardositu cu piétra, parte pentru cá se nu

se astupe, parte inse cá se nu se strice prin carale și vitele ce au se amble pre acolo; ori se face unu zidu de piétra ori numai de lemne in giurulu gropei, care inca impiedeca intrarea apei; ér' déca suntu zidiri in giurulu ei, atunci la coperisiale acestor'a se asiédia scocuri, cá nece ap'a de pre stresîni se nu curga pre gnoiu.

(Va urmá.)

FELIURIMI.

Din resboiulu Romaniloru contra Turciloru. In spitalulu dela Turnu-Magurele unu bietu soldatu ranitu de mórte, 'si dedea sufletulu. Preotulu siedea langa elu cu luminarea in mâna si-lu imbarbatá la cea din urma lupta a vietiei pamentesci.

— Ai cugetulu impacatu? — 'i dice preotulu.

— Dá parinte, respunse soldatulu, amu indeplinitu de curéndu o fapta buna: — amu facutu crestinu pe unu turcu.

— Cum asiá? intrebá pop'a curiosu.

— Intrasemi in Griviti'a si unulu din Turcii cadiuti 'mi cere ajutoriu. Me apropiu de densulu se-lu redicu, dar' atunci elu scóte iataganulu si vré se me strapunga; cátu ai clipi din ochi l'amu si pocnitu preste mâna, de-i sarí cutítulu cátu colo. — „Ajutoriu! iértame!“ — 'mi repeta elu vediendu ca-i punu tievea puscei mele la peptu.

Unu nanasiu curiosu. — Unu marinariu in momentulu de a muri, primesce pre preotu.

— „Ti-e impacata consciinti'a fiule?“ — 'lu intrebá preotulu.

— „Dá, parinte: eu am sevêrsitu unu fapta bunu in viéti'a mea. Amu crestinatu pre unu jidanu.

— „Cum acést'a?

— „Omulu meu cadiuse in apa; eu m'amu repedítu dupa elu, l'amu luat de peru si i-am disu: Voiesci se fi crestinu? — „Ba“ — 'mi respunse elu. — Astu-feliu l'am cufundatu in apa. Apoi l'amu scosu din nou si l'amu mai intrebatu odata, déca vrea se fa crestinu.

— „Dá, dá!“ — mi-a respunsu elu, vréu sa fiu crestinu.

„Ei bine! i-amu disu, si l'am lasatu se móra cá crestinu.

Gandulu miresei. — O mirésa siedea intr'unu coltiu adâncita in cugete.

— Ce te gândesci? — o intrebá o prietena a ei.

— Me cugetu, — respunse mirés'a — cá dupa cine me voiu maritá, déca voiu remané veduva.

Proprietariu, Redactoru resp. si Editoru:

Pop'a Nicolae F. Negrutiu in Gherl'a.

Gherl'a Imprimári'a „Auror'a“ p. A. Todoranu 1882.

Baturile si negeii se sterpesu din radacina

CU INTREBUINTIAREA MEDICAMENTULUI

CLAVETHYL

pregatitu de catra apotecariulu si chemistulu KONCZ ÁRMIN de Nagy-Solymos. — Acestu medicamentu deplinu nenocinte, curéza în cãteva dile radicalu totu soiulu de : bataturi (ochi de gâina), negeii si alte formatiuni de pele, cum suntu : calosi'a, crést'a, pecinginea, spudiatur'a, solzitur'a s. a. O butelca, impreuna cu îndrumarea costa 1 fl.

EFFECTULU SE GARANTÉZA.

Se afla de vendiare in Gherl'a la N. F. NEGRUTIU si in apotecile din Budapesta si provincie. Mai departe se recomanda urmatórele mijóce de cura si toaleta cari se afla la subserisulu :

Unsóre si apa pentru facia spre curãtirea de pistrii si totu soiulu de bóle de piele. Pretiulu 1 fl. 50 cr.

Spirtu antireumaticu si antiartriticu vindeca siguru reumatismulu, artetic'a, podagr'a, chirarg'a si paralis'i'a. Pret. 1 fl.

Spirtulu Cotillon stérpitoriu alu viermelu murariu. Pretiulu 30 cr.

Pulverea de mistuire alu Dr. Gölis — cu efectu la ori-ce bóla de stomachu. O cutéia mare 1 fl. 20 cr. mai mica 84 cr.

Pilulele de mistuire curma durerea de stomacu si gréti'a din betfi. Pretiulu 1 fl.

Mustariu dulce magiaru escelentu lângã friptura si cu putere lecutitóre pentru stomacu. O butelia de 1 litra costa 1 fl. 70 cr., un'a mai mica 70 cr.

Picuri-de-denti-pe-watta curma la moment durerea de denti gãunos. Pr. 35 cr.

Pilulele Glyricin stérpesu siórecii, clotianii, sobolii s. a. pentru animalele domestice suntu nenocinte. Pretiulu 50 cr.

Pravu de peru de totu nenocinte si cu mirosulu celu mai placutu. Pretiulu 1 fl.

Mijlocu orientalu pentru vapsirea perului in colóre bruna ori négra, — in cuantu suficiente pentru tempu mai îndelungatu costa 4 fl.

Spirtu de peru curãtia perulu de taritia si-i ajuta crescerea, facându-lu finu si cretiu. Pretiulu 1 fl.

Pilule contra catarului cu efectu securu si repede contra ori-ce cataru de nasu, gãtu, peptu si plumãni. Pret. 1 fl.

Pulvere antisudaria contr'a asudareii si duchórei subsuóreloru si petióreloru. Pretiulu 1 fl.

Multograph pentru copiarea a ori-ce scrisóre, musicalia, desemnuri, s. a., cu

ajutoriulu carui'a ori cene in restempu de ½ óra póte trage 80—100copii de pe ori ce scrisóre ori desemnu. Pretiulu unui aparatu in marime de ½ cõla e 6 fl., ér' de una cõla intréga 12 fl., — totu in acestu pretiu se adauge si materia de ajunsu pentru confectionarea a mai multoru mii de copii.

Mijlocu pentru sterpirea limbricilor se póte folosi de catra ori cine si in ori ce tempu, cu efectu securu. Pr. 4 fl.

Mijlocu pentru sterpirea stelnitielor se aplica usioru si cu efectu. Pr. 50 cr.

Emplastrulu-de-rosa pentru curarea ranelor puroitóre, proveniente din taiare, impungere, lovire s. a. Costa 30 cr.

Spirtu-de-vinu-saratu chemice pregatitu, — curatu si cu efectu. Pr. 40 cr.

Falióre salamiace cu gustu placutu, in contra tusei, durerei de peptu si balosímei gatului si peptului, folosite in tempu ce béi vinu ori dupa ace'a curma urmarea neplacuta a betfiei. Pret. 30 cr.

Ochiularia deplinu nenocinte, alina la moment ori ce dorere de ochi. Costa 35 cr.

Pulvere pentru porci folositóre si la celelalte animale domestice, cá mijlocu securu preveniente si medicante a bóleloru lipiciose. Distinsu cu recunoscinti'a mai multoru propretari mari. Se vinde in portiuni de 10, 20, 35 cr.

Pomada-Tanno-chinnin mijlocu securu pentru crescerea, curãtirea si încrétirea perului. Pretiulu 1 fl.

Negréla pentru semnarea albeloru (rufeloru) O butelca, suficiente la mai multe sute parecii de albe, costa 1 fl.

Pilule curãtietóre de sange secure pentru curãtirea sangelui infectatu prin ori-ce bóle. Costa 35 cr.

Pentru pacuetare si spedere francata se calculéza numai 50 cr. de unu transportu ori-cãtu de mare. [3—10]

Adres'a : KONCZ I. Á. de Nagy-Solymos apotecariu in Sz.-Udvarhely.